

[Mogens Elvensø]

Der er i dag talt meget om økologi og økologisk udvikling. Hvis man skal tænke på en stabil økologi, kender jeg kun få steder, hvor der findes en sådan, og det er på månen og i de guldørkener. Der er nemlig ingen udvikling, og dér er stabilt. Naturens økologi er ikke stabil, den udvikler sig. Når naturfolkene gerne vil have visse områder fredet, så må man ustandselig gribe ind for at holde dem på det niveau, man én gang har fastlagt var den oprindelige natur. Det viser altså, at økologi er noget mærkeligt noget.

Nærværende beslutningsforslag er et ønske om, at den lille minoritet, der kalder sig græs-rødder, skal have en enorm indflydelse på resten af befolkningen. Det nævner man også i bemærkningerne. Græsrodsbevægelser og embedsmænd f.eks. skal være repræsenteret i kommissionen.

Jeg er faktisk på embedsmændenes vegne ked af at blive slået i hartkorn med græsrodsbevægelser.

Fremskridtspartiet har stor tiltro til, at vor industri og vort landbrug selv kan varetage disse ting, og mon ikke Folketinget uden en økologisk kommission også selv kan varetage disse ting? Mon ikke man selv kan vurdere de fremsatte lovforslag? Mon ikke de er vurderet, inden de kommer frem i de ministerier, hvor de er, således at de lovforslag, som vi skal behandle i fremtiden, faktisk tager hensyn til både økonomi og økologi? Oprettelse af en økologisk og økonomisk kommission er endnu et bureaukratisk skud, og det er også et skattekrævende foretagende, som vi mener er overflødig. Derfor afviser vi forslaget.

Jørgen Estrup (RV):

Det Radikale Venstre deler den opfattelse, som er det centrale for forslagsstillerne, at økologiske problemstillinger bør placeres centralt og på linie med økonomiske overvejelser, når der skal træffes samfundsøkonomiske beslutninger.

Derfor hilser vi også SF's forslag velkommen, uanset at vi ikke kan støtte det. Det giver mulighed for at sætte fokus på et væsentligt problem.

Når private virksomheder overvejer beslutninger om at igangsætte produktion eller foretage investeringer, vil det være markedspriserne, der er afgørende for beslutningernes udfald.

Ofte vil disse beslutninger imidlertid samtidig have virkninger, som belaster miljøet. Sådanne virkninger inddrages ikke i beslutningerne, fordi de normalt ikke afspejles i markedspriserne. Kun hvis samfundet har besluttet at pålægge miljøafgifter eller lignende, vil der være taget højde for virkningerne.

Tilsvarende vil det offentlige beslutninger have betydelig økologisk effekt, men her er det mere oplagt, at der skal tages brede samfundshensyn og ikke blot lægges vægt på markedets økonomiske vurdering, jf. at man ikke kan forestille sig beslutninger om de store trafik- og energiøkonomiske investeringer, Storebæltsbro m.v., uden en indgående diskussion af de økologiske virkninger. Som bekendt indebærer det dog ikke nødvendigvis, at de økologiske hensyn tillægges tilstrækkelig vægt.

Det, der imidlertid savnes, er en systematisk hensyntagen til økologiske påvirkninger, uanset om beslutninger skal træffes i privat eller offentlig regi. Det kræver offentlig regulering, og det kræver holdningspåvirkning, men det kræver først og fremmest udvikling af relevante greber og instrumenter i den offentlige politik.

Man kan som forslagsstillerne mene, at en kommission er det rette forum til at varetage dette arbejde. Det tvivler vi imidlertid på i Det Radikale Venstre. Efter vores opfattelse er det ikke et kommissionsarbejde, men et egentligt forsknings- og udviklingsarbejde, der er brug for. En del af dette er allerede i gang, bl.a. i Danmarks Statistik, og også på privat basis er der igangsat et udredningsarbejde, sådan som det kom til udtryk gennem dette forårs udgivelse af det, der kaldes »EVA's Årsrapport '90 - Pengene og livet«. Så EVA, som hr. Frank Jensen længtes efter, er altså kommet.

Men derudover bør forskningsrådene tage opgaven op og supplere det igangværende arbejde, f.eks. gennem beslutning om at gøre samspillet mellem økonomi og økologi til et initiativområde. Dette kan dels føre til ny erkendelse på området, dels også hjælpe til afklaring af misforståelser, og det er der nok brug for.

Eksempelvis skriver Jesper Jespersen i den nævnte EVA-rapport på s. 29:

»Især bruttonationalproduktet står ofte for skud og anklages for at være et meget snæversynet velfærdsmål. Kritikerne viger end ikke tilbage for at betegne nationalregnskabskonto-